

تاریخچه آرامگاهِ حیه کلبه دردار ابرجد

دکتر میرزا محمد حسنی
عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد شاهرود

نشر مجمع ذخائر اسلامی

۲۰۱۴/۱۳۹۳

سرشناسه	: حسینی، میرزا محمد، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: تاریخچه آرامگاه دخیه کلیی در دارابجرد/ میرزا محمد حسینی.
مشخصات نشر	: قم: مجمع ذخائر اسلامی، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۹۴ص: مصور.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۹۸۸-۶۰۴-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: دخیه کلیی، - ۴۵ق.
موضوع	: آرامگاه دخیه کلیی(داراب، فارس) -- تاریخ
موضوع	: آرامگاهها -- ایران -- شیراز
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۳ الف ۷۴/ی/۷۴ DSR۲۰۷۴
رده بندی دیویی	: ۶۳۳۲/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۵۳۴۹۴۷

کلیه حقوق این اثر تحت قانون کپی رایت بوده و ترجمه یا چاپ تمام یا بخشی از مطالب آن و نیز درج تمام یا بخشی از آنها در ضمن بانکهای اطلاعاتی و تهیه برنامه‌های رایانه‌ای یا استفاده مطالب و تصاویر در اینترنت و دیگر ابزار و ادوات، به هر نحوی، بدون اجازه قبلی ناشر بصورت کتبی، ممنوع می‌باشد.

©MAJMA AL-DAKAAIR AL-ISLAMYYAH, 2014

All rights reserved, No part of this book may be reproduced or translated in any form, by print, internet, photo print, microfilm, CDs or any other means without written permission from the publisher

مجمع ذخائر اسلامی - قم، ایران

تاریخچه آرامگاه دخیه کلیی در دارابجرد

دکتر میرزا محمد حسینی

صفحه آرا: رها (قاسمی)

چاپ: ظهور / صحافی: نفیس

نشر: مجمع ذخائر اسلامی - قم

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳ ش (۲۰۱۴م)

شمارگان: محدود

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۹۸۸ - ۶۰۴ - ۶

ارتباط با ناشر

قم: خیابان طالقانی (آذر) - کوی ۲۳ - پلاک ۱ - مجمع ذخائر اسلامی

تلفن: ۰۹۱۲ ۲۵۲ ۴۳۳۵ - ۰۹۸ ۲۵۳ ۷۷۱۳ ۷۲۰۰ - دورنگار: ۱۱۱۹ +۹۸ ۲۵۳ ۷۷۰ - همراه: ۰۹۱۲ ۲۵۲ ۴۳۳۵

نشانی پایگاههای اینترنتی:

www.zakhair.net

www.mzi.ir

Info@zakhair.net

info@mzi.ir

جلد سخت: ۱۶۰۰۰ تومان

جلد شومیز: ۸۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

مقدمه.....	۹
۱. دارابجرد در متون جغرافیایی و شواهد باستان‌شناختی.....	۱۱
۲. آرامگاه دحیه در متون تاریخی قرن نهم هـ. ق (سال ۸۱۵ هـ. ق).....	۱۷
۳. معرفی سنگ قبر دحیه (مورخ سال ۸۲۰ هـ. ق).....	۲۳
۴. وضعیت مذهبی ایران در دوره تیموریان.....	۲۹
۵. آرامگاه دحیه در سال ۸۳۶ هـ. ق.....	۳۳
۶. معماری دوره تیموریان.....	۳۹
۷. آرامگاه دحیه در دوره صفویه.....	۴۵
۷-۱- کتاب مجمع الرجال.....	۴۷
۷-۲- کتاب مختصر و مفید.....	۴۸
۸. آرامگاه دحیه در دوره قاجاریه.....	۵۳
۸-۱- وقفنامه مورخ ۱۲۲۱ هـ. ق.....	۵۵
۸-۲- سفرنامه اوزلی.....	۵۷
۸-۳- کتاب بستان السیاحه.....	۵۸
۸-۴- سفرنامه فلاندن و کوست.....	۵۸

۸ ▲ تاریخچه آرامگاه دجیه کلبی در دارابجرد

- ۶۱ ۸-۵- کتاب فارسنامه ناصری
- ۶۲ ۸-۶- کتاب آثار عجم
- ۶۲ ۸-۷- گزارش محمد حسن مهندس قاجار
- ۶۵ ۹. آرامگاه دجیه در دوره پهلوی
- ۷۱ شرح تصاویر
- ۸۵ ۱۰. کتابنامه
- ۸۹ ۱۱. نمایه
- ۸۹ نام مکان
- ۹۱ اشخاص
- ۹۴ نام کتب
- ۹۴ سلسله‌ها
- ۹۴ فرق و مذاهب

مقدمه

وجود آرامگاه‌های متعدد شیعی در ایران بررسی موضوعی این مکانها را توسط پژوهشگران حوزه مطالعات تاریخی و مذهبی ضروری می‌سازد. این آثار را می‌توان از جنبه‌های مختلف نسب‌شناسی، تاریخچه احداث بنا، سبک معماری و اوضاع سیاسی و مذهبی ایران در دوره مورد بحث بررسی کرد. شاید در ابتدا و قبل از انجام پژوهشی دامنه دار بنظر برسد که اطلاعات چندانی درباره برخی از این آرامگاه‌ها در دست نیست، ولی با کنکاش در متون تاریخی، اسناد وقفنامه‌ها و شواهد معماری و با تجمیع داده‌های موجود بطور نسبی می‌توان اطلاعات حائز اهمیتی در مورد هر کدام از این زیارتگاه‌ها جمع‌آوری کرد. بررسی تاریخچه هر کدام از این آرامگاه‌ها می‌تواند بیانگر تداوم عقاید شیعی در سرزمین ایران باشد. در این پژوهش نگارنده سعی کرده است با بررسی و نقد اخبار مندرج در متون تاریخی و همچنین بررسی شواهد معماری اطلاعاتی در مورد تاریخچه بنای آرامگاه دحیه کلبی در شهر دارابجرد به دست آورد. با بررسی‌های صورت گرفته احتمالاً بتوان تاریخچه آرامگاه دحیه را تا ۹۰۰ سال پیش (قرن پنجم ه.ق) تاریخ‌گذاری کرد. هر چند به استناد شواهد مکتوب تاریخی و آثار به دست آمده، تاریخچه ۶۰۰ ساله برای آرامگاه دحیه در دارابجرد وجود دارد.

نگارنده امیدوار است این نوشتار به روشن تر شدن بخشی از تاریخ مذهبی شهر کهن دارابجرد یاری رساند. امید است در فرصت مقتضی امکان بررسی و مطالعه دقیق سایر آرامگاه‌های مذهبی شهر داراب فراهم شود. قابل ذکر است مسئولیت تمامی نوشته‌های متن حاضر بر عهده نگارنده است. مطمئناً راهنمایی‌های ارزنده پژوهشگران حوزه تاریخ و مباحث مذهبی می‌تواند یاری‌گر نگارنده در مراحل بعدی تحقیق باشد.

میرزا محمد حسنی

تهران - فروردین ۹۳